

Vergaderjaar 2007–2008

31 290 XI

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 2007 (Wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

	Pag.
1. Leeswijzer	3
2. Het beleid	4
2.1. Overzicht belangrijkste suppletore uitgavenmutaties 2007 (Najaarsnota)	4
Artikelsgewijze toelichting	6
Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)	6
2.2. De beleidsartikelen	6
Artikel 1. Bevorderen van een goed werkende woningmarkt	6
Artikel 2. Stimuleren van voldoende woningen, een duurzame en gedifferentieerde woningvoorraad en leefbare woonmilieus	7
Artikel 3. Garanderen van keuzemogelijkheden en betaalbaarheid op de woningmarkt	9
Artikel 4. Optimalisering van de ruimtelijke afweging	12
Artikel 5. Gebiedsontwikkeling en realisatie Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur	13
Artikel 6. Beperken van klimaatverandering en grootschalige luchtverontreiniging	15
Artikel 7. Verbeteren milieukwaliteit van water en bodem	17
Artikel 8. Verbeteren van de milieukwaliteit in de bebouwde omgeving	18
Artikel 9. Verminderen van risico's van stoffen, afval, straling en GGO's	19
Artikel 10. Versterken van het (inter)nationale milieubeleid	21
Artikel 11. Vergroten van de externe veiligheid	22
Artikel 12. Handhaving en toezicht	23
Artikel 13. Rijkshuisvesting en architectuur	24
Artikel 14. Algemeen (Niet beleidsartikel)	25
Artikel 15. Nominaal en onvoorzien (Niet beleidsartikel)	27
Artikel 16. Integratie & inburgering	28
Artikel 17. GroteStedenBeleid	30
Wetsartikel 2 Begroting Baten- en lastendiensten	31

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 2

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2007 wijzigingen aan te brengen in:

- a. de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI).
- b. de begrotingsstaat inzake de baten-lastendiensten van dit ministerie.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer

De minister voor Wonen, Wijken en Integratie,
C. P. Vogelaar

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

De 2e suppletore begroting 2007 geeft een geactualiseerd beeld van de begroting 2007. De 2e suppletore begroting 2007, gekoppeld aan de Najaarsnota van de minister van Financiën, is het laatste moment waarop de financiële kaders van de in uitvoering zijnde begroting kunnen worden gemuteerd. Van mutaties wordt geen meerjarige doorwerking opgenomen omdat de 2e suppletore begroting 2007 uitsluitend betrekking heeft op het lopende begrotingsjaar 2007.

De opbouw van de 2e suppletore begroting 2007 is als volgt:

- Een begrotingsstaat, waarin de mutaties voor uitgaven, verplichtingen en ontvangsten zijn opgenomen;
- Een Memorie van toelichting die de volgende onderdelen bevat:
 - Een overzichtstabel waarin de majeure beleidsmutaties worden gepresenteerd;
 - Per beleidsartikel een tabel *Budgettaire gevolgen van beleid*. In deze tabel worden alle mutaties opgenomen. De belangrijke beleidsmatige mutaties worden toegelicht. Alleen technische mutaties van grote omvang worden ook toegelicht.
 - De stand van de 2e suppletore begroting 2007 wordt opgebouwd door middel van mutaties op de stand van de 1e suppletore begroting 2007. Hierbij wordt aangetekend dat er 2e suppletore mutaties zijn die al in de VROM Ontwerpbegroting 2008 worden vermeld.
 - Als toelichting is vaak een mutatietabel opgenomen waarin mutaties worden gepresenteerd die op het desbetreffende instrument hebben plaatsgevonden. Indien van toepassing zijn ook de Ontwerpbegroting mutaties opgenomen. Dit worden de «Ontwerpbegroting 2008 mutaties» genoemd.
 - Daarnaast worden soms ook nog de uitgaven aan incidentele subsidies vermeld om een wettelijke grondslag te creëren. Deze uitgaven komen niet direct terug in begrotingsmutaties omdat het hier uitgaven in de realisatiesfeer betreft.

Voor het goede begrip wordt de aanduiding «beleidsmatige mutatie» nader toegelicht. Een beleidsmatige mutatie is het gevolg van gevoerd beleid en is dus te beïnvloeden (bijvoorbeeld een bezuiniging, beleidswijzigingen met financiële gevolgen, afwijkingen uit hoofde van behoorlijk bestuur). Niet-beleidsmatige mutaties zijn meer technisch van aard en worden alleen bij grote omvang toegelicht.

In de 2e suppletore begroting 2007 zijn twee nieuwe artikelen opgenomen, te weten artikel 16 en 17, voor respectievelijk Integratie en Inburgering en Grotestedenbeleid. Deze budgetten zijn met de samenstelling van dit kabinet overgeheveld naar de VROM-begroting 2007. Met ingang van 2008 is er sprake van een aparte begroting voor Wonen, Wijken en Integratie (hoofdstuk XVIII).

Op de artikelen is prijs en/of loonbijstelling 2007 uitgekeerd. Deze mutaties worden niet afzonderlijk toegelicht.

2. Het beleid

2.1. Overzicht belangrijkste suppletore uitgavenmutaties 2007 (Najaarsnota)

(x € 1000)

	Uitgaven	Artnr.
Stand ontwerpbegroting 2007*	3 963 249	
Stand na 1e suppletore begroting 2007	4 274 371	
Belangrijkste 2e suppletore mutaties 2007:		
1. Aanpassing fasering budgetten WB-afspraken	- 14 365	2
2. Aanpassing fasering budget Eigen Bouw	- 8 000	2
3. Hogere uitgaven huurtoeslag 2007	195 000	3
4. FES BIRK diverse projecten	- 25 261	5
5. Diverse FES NSP projecten	- 178 257	5
6. Clean Development Mechanism	- 20 000	6
7. Vertraging investeringprogramma Rgd	- 15 000	13
8. Lagere uitgaven 2007 Leenfaciliteit	- 25 000	16
9. Extra voorfinanciering Maatschappelijke opvang	15 000	17
10. Toekenning schadevergoeding Yara Sluiskil	13 200	
11. Overige mutaties	26 448	diverse
12. Overheveling artikel 16: Integratie & inburgering	465 758	
13. Overheveling artikel 17: GroteStedenBeleid	600 667	
Stand na 2e suppletore begroting 2007	5 304 561	

Toelichting

Ad 1 en 2.

Omdat in een aantal regio's de gerealiseerde woningbouwproductie lager was dan afgesproken, dient een deel van het BLS-budget (€ 14 mln) te worden doorgeschoven.

Het aantal in eigenbouw gerealiseerde woningen is in 2006 fors achtergebleven bij de verwachting. Daarom wordt van het in 2007 beschikbare subsidiebudget € 8 mln doorgeschoven naar 2008. De BLS-regeling voor eigenbouw wordt gewijzigd om de stimulerende werking te vergroten.

Ad 3.

Evenals in het jaar 2006 is in 2007 sprake van een overschrijding van de uitgaven van de huurtoeslag. Op basis van de tot en met augustus 2007 beschikbare realisatiecijfers wordt de raming met € 195 mln verhoogd. Op basis van door de Belastingdienst te leveren beleidsinformatie, die naar verwachting begin volgend jaar beschikbaar zal zijn, is een analyse van deze overschrijding mogelijk.

Ad 4.

De eerder berekende kasverwachtingen voor BIRK-projecten in Amsterdam, Rotterdam en Leeuwarden moeten bijgesteld worden. Een bedrag van € 21,4 mln zal naar verwachting in 2008 tot betaling komen, in plaats van in 2007. Omdat het een desaldering is ook de ontvangstenraming van artikel 5 aangepast.

Daarnaast heeft bij Ontwerpbegroting 2008 een aantal boekingen plaatsgevonden (samen ongeveer € 5 mln). De grootste post daarin betreft het budget voor Sanering LPG-stations, dat vanwege de juiste artikelbelasting is overgeboekt naar het artikel Vergroten externe Veiligheid (in de begroting 2007 artikel 11, in 2008 artikel 8).

Ad 5.

De eerder berekende kasverwachtingen voor NSP-projecten in Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Breda moeten bijgesteld worden. Een bedrag van € 179,7 mln zal naar verwachting in 2008 tot betaling komen, in plaats van in 2007. Het overgrote deel van dit bedrag is de reservering voor de Zuidas, die pas uitbetaald kan worden nadat de Zuidas-onderneming formeel is opgericht. Deze oprichting is nu voorzien in het eerste halfjaar van 2008. Deze schuif loopt via de FES-begroting, zodat ook de ontvangstenraming van artikel 5 aangepast wordt. Daarnaast heeft voor een bedrag van € 1,4 mln. prijsbijstelling op dit budget plaatsgevonden.

Ad 6.

Bij CDM wordt dit jaar € 20 mln kasgeld niet benut in verband met de vertraging van projecten alsook uitvallende projecten. De middelen worden doorgeschoven naar 2012. Deze schuif heeft geen gevolgen voor het behalen van de Kyoto-doelstelling.

Ad 7.

Op dit instrument doet zich een vertraging voor van € 15 mln bij verschillende investeringsprojecten voor de Hoge Colleges van Staat en het ministerie van Algemene Zaken. Deze vertragingen zullen onherroepelijk tot betalingen leiden in latere jaren.

De oorzaak van de vertragingen is gelegen in het feit dat verbouwingen van Rijksmonumenten veel versturende factoren kennen, zoals lange vergunningprocedures. De Rijksgebouwendienst kan daardoor slechts een beperkte invloed uitoefenen op de planning van de uitgaven.

Ad 8.

Het aantal afgesloten leningen voor de inburgering van etnische minderheden is ten opzichte van de raming zeer beperkt. De uitgaven zullen niet meer dan enkele miljoenen bedragen, de begrote uitgaven wordt met € 25 mln verlaagd. Hetzelfde geldt voor de ontvangsten, deze zullen vrijwel nihil zijn.

Ad 9.

De bijdrage van het ministerie van VWS aan de Brede Doeluitkering Sociaal Integratie Veiligheid (BDU SIV) in het kader van het convenant GSB III wordt in 2007 verhoogd met € 15 mln. Deze bijdrage heeft betrekking op de specifieke uitkeringen voor maatschappelijke opvang/verslavingsbeleid en vrouwenopvang. Deze voorfinanciering aan de G4 gemeenten leidt tot hogere uitgaven en ontvangsten op de VROM-begroting.

Ad 10.

Het convenant waarin afspraken tussen Yara te Sluiskil, de provincie Zeeland en VROM over het beperken van het zeetransport van ammoniak over de Westerschelde zijn vastgelegd, wordt ondertekend 4 december 2007. Hiermee wordt een structurele bijdrage geleverd aan het verminderen dan wel beëindigen van het transport van ammoniak en daarmee van de risico's over de Westerschelde. Het Rijk vergoedt de door Yara geleden schade ad. € 13,2 mln.

Ad 12 en 13 Het bedrag ad € 465 758 vermeerderd met 2e suppletore mutaties resulteert in stand 2e suppletore begroting ad € 437 450 (art. 16) en € 600 667 vermeerderd met 2e suppletore mutaties resulteert in stand 2e suppletore begroting ad € 636 361.

Artikelsgewijze toelichting

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

2.2. De beleidsartikelen

Artikel 1. Bevorderen van een goed werkende woningmarkt

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	8 621	12 375	6 428	18 803
Uitgaven:	13 996	13 789	1 671	15 460
Programma:	11 958	11 802	- 529	11 273
Scheppen van randvoorwaarden voor een goed werkende woningmarkt:				
Scheppen van randvoorwaarden voor een goed werkende woningmarkt	0	0	0	0
Bevorderen van maximale maatschappelijke prestaties van wooncorporaties:				
Bevorderen van maximale maatschappelijke prestaties van wooncorporaties	0	0	0	0
Versterken van de positie van de woonconsument:				
Subsidies woonconsumentenorganisaties	1 508	1 478	- 190	1 288
Overige programmabudgetten:	10 450	10 324	- 339	9 985
Onderzoek	7 332	7 206	- 3 093	4 113
Experimenten en kennisoverdracht	3 118	3 118	2 754	5 872
Nader aan te wijzen		0	0	0
Apparaat:	2 038	1 987	2 200	4 187
Apparaat:				
Apparaat artikel 1 (DGWWI)	2 038	1 987	2 200	4 187
Ontvangsten:	0	0	0	0

Toelichting:

Instrument: Subsidies woonconsumentenorganisaties

In verband met het aan de Woonbond toekennen van een meerjarige bijdrage voor activiteiten op het gebied van kennisoverdracht, voorlichting en scholing wordt voor 2008–2010 gereserveerd verplichtingenbudget (3 x ongeveer € 1 mln) toegevoegd aan het voor 2007 beschikbare budget.

Instrumenten: Onderzoek, Experimenten en kennisoverdracht

Een herschikking van de budgetten voor onderzoek en kennisoverdracht op het gebied van wonen leidt in 2007 op dit artikel tot een verlaging van het uitgavenbudget voor onderzoek met ruim € 3 mln en een verhoging van het budget voor experimenten en kennisoverdracht met € 2,7 mln. Een aanpassing in de fasering van het WoON leidt tot een verschuiving van verplichtingenruimte van € 1 mln van 2007 naar 2009.

Artikel 2. Stimuleren van voldoende woningen, een duurzame en gedifferentieerde woningvoorraad en leefbare woonmilieus

Bedragen in (€ 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	43 072	50 624	- 13 774	36 850
Uitgaven:	433 937	436 468	- 19 868	416 600
Programma:	424 140	427 498	- 20 275	407 223
Stimuleren van voldoende woningproductie:	130 277	130 277	- 22 365	107 912
Budget BLS	130 277	130 277	- 22 365	107 912
Planologische en woningbouwknelpunten VINEX en VINAC	0	0	0	0
Bijdragen nieuwbouw sociale koopwoningen	0	0	0	0
Bijdragen stimulering woningmarkt productie	0	0	0	0
Verruimen van het aanbod van geschikte woningen voor ouderen en gehandicapten:	0	0	0	0
Verruimen van het aanbod van geschikte woningen voor ouderen en gehandicapten	0	0	0	0
Bevorderen van de leefbaarheid van de woonwijken:	271 896	269 346	2 884	272 230
Investerings Stedelijke vernieuwing	261 022	262 472	3 384	265 856
Innovatiebudget Stedelijke vernieuwing	10 874	6 874	- 500	6 374
Stedelijke vernieuwing Lelystad	0	0	0	0
Garanderen minimale kwaliteit gebouwen en bevorderen hogere kwaliteit:	14 905	18 353	- 1 990	16 363
Programma energiebudgetten	12 658	12 919	- 403	12 516
Subsidies energiebesparing (CO2 reductie) gebouwde omgeving	539	4 539	- 1 339	3 200
Regeling sanering loden drinkwaterleidingen	247	247	- 176	71
Regeling energiebesparing huishoudens met lagere inkomens	1 081	268	245	513
Innovatief bouwen	380	380	- 317	63
Overige programmabudgetten:	7 062	9 522	1 196	10 718
Onderzoek	3 651	3 651	- 1 266	2 385
Kennisoverdracht	911	2 561	2 376	4 937
Kosten uitvoeringsorganisaties	2 500	3 310	86	3 396
Nader aan te wijzen			0	0
Apparaat:	9 797	8 970	407	9 377
Apparaat:	9 797	8 970	407	9 377
Apparaat artikel 2 (DGWWI)	9 797	8 970	407	9 377
Ontvangsten:	91	91	0	91

Toelichting

Instrument: Budget BLS

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Aanpassing fasering budgetten WB-afspraken	- 180	- 14 365
2. Aanpassing fasering budget Eigen Bouw	- 8 000	- 8 000
Totaal	- 8 180	- 22 365

Toelichting:

Ad 1 en 2 Omdat in een aantal regio's de gerealiseerde woningbouwproductie lager was dan afgesproken, dient een deel van het BLS-budget (€ 14 mln) te worden doorgeschoven.

Het aantal in eigenbouw gerealiseerde woningen is in 2006 fors achtergebleven bij de verwachting. Daarom wordt van het in 2007 beschikbare subsidiebudget € 8 mln doorgeschoven naar 2008. De BLS-regeling voor eigenbouw wordt gewijzigd om de stimulerende werking te vergroten.

Instrument: Investerings stedelijke vernieuwing

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	1 652	5 717
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Vertraagde afwikkeling projecten Impulsregeling		- 2 333
Totaal	1 652	3 384

Toelichting:

Bij de Impulsregeling (ISV) wordt € 2,3 mln vanuit 2007 doorgeschoven naar 2008 als gevolg van een eerst thans voorziene vertraging bij twee projecten. De eindafrekening volgt nu in 2008 in plaats van 2007. Het verschil ten opzichte van het in de tabel genoemde saldo wordt verklaard door verschillende mutaties die bij VROM Ontwerpbegroting 2008 worden vermeld.

Instrument: Subsidies energiebesparing

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	146	- 16
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Honoreren bezwaarschrift NUON EPR-regeling 2003	3 000	3 000
2. Aanpassing fasering projecten CO ₂ -reductie	- 263	- 4 323
Totaal	2 883	- 1 339

Toelichting:

Ad 1 en 2

Bij de afwikkeling van de EPR regeling 2003 wordt alsnog € 3,0 mln aan NUON betaald (beslissing op bezwaar). In de raming was niet hierin voorzien.

Daarnaast wordt € 4,3 mln doorgeschoven van 2007 naar 2009/2010. Vanwege een vertraging in de opdrachtprocessen worden projecten namelijk later gerealiseerd dan eerder verondersteld.

Instrument: Onderzoek

In samenhang met een WWI-brede herschikking van budgetten komt het vermoedelijk bedrag 2007 bij het onderzoeksbudget lager (€ 1,2 mln) uit dan eerder verondersteld.

Instrument: Kennisoverdracht

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	- 50	- 50
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Verhoging budget kennisoverdracht artikel 2	2 178	2 426
Totaal	2 128	2 376

Toelichting:

Als gevolg van prioriteitstelling voor kennisoverdracht op het gebied van bouwregelgeving wordt het budget hiervoor – binnen de kaders van de begroting voor Wonen, Wijken en Integratie (WWI) – met € 2,4 mln verhoogd.

Artikel 3. Garanderen van keuzemogelijkheden en betaalbaarheid op de woningmarkt**(X € 1000)**

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	2 045 951	2 144 795	219 072	2 363 867
Uitgaven:	2 030 164	2 147 676	186 682	2 334 358
Programma:	2 009 001	2 105 791	195 093	2 300 884
Garanderen betaalbaarheid voldoende huurwoningen en evenwichtige verdeling:				
Garanderen van de betaalbaarheid van voldoende huurwoningen en een evenwichtige verdeling hiervan (aanbodgericht)	0	0	0	0
Garanderen betaalbaarheid wonen voor lage inkomensgroepen (vraaggericht):	2 006 719	2 103 159	194 770	2 297 929
Huursubsidie en huurtoeslag	2 004 793	2 101 233	195 000	2 296 233
Vangnetregeling	0	0	0	0
Eénmalige bijdrage huurbeleid	0	0	0	0
Kostenvergoeding verhuurders	0	0	0	0
Bevorderen eigen woonbezit	1 926	1 926	- 230	1 696
Bijdrage financiering startersleningen	0	0	0	0
Overige programmabudgetten:	2 282	2 632	323	2 955
Onderzoek	737	737	- 551	186
Kennisoverdracht	45	45	72	117
Kosten uitvoeringsorganisaties	1 500	1 850	802	2 652
Nader aan te wijzen	0	0	0	0
Apparaat:	21 163	41 885	- 8 411	33 474
Apparaat:				
Apparaat artikel 3 (DGW)	21 163	20 328	- 4 116	16 212
Uitvoering huursubsidie	0	21 557	- 4 295	17 262
Ontvangsten:	659 134	477 248	- 371 050	106 198

Toelichting:

Instrument: Huursubsidie en huurtoeslag

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Hogere uitgaven huurtoeslag 2007	195 000	195 000
Totaal	195 000	195 000

Toelichting:

Evenals in het jaar 2006 is in 2007 sprake van een overschrijding van de uitgaven van de huurtoeslag. Op basis van de tot en met augustus 2007 beschikbare realisatiecijfers wordt de raming met € 195 mln verhoogd. Op basis van door de Belastingdienst te leveren beleidsinformatie, die naar verwachting begin volgend jaar beschikbaar zal zijn, is een analyse van deze overschrijding mogelijk.

Instrument: Kosten uitvoeringsorganisaties

De implementatie van de BEW plus wordt uitbesteed aan SenterNovem. Hiervoor was geen budget geraamd.

Instrument: Apparaat

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	418	418
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Aanpassing fasering investeringsbudget SHC	- 2 640	- 2 682
2. Verlaging budget Apparaat artikel 3	- 1 239	- 373
3. Overige mutaties	- 1 484	- 1 479
Totaal	- 4 945	- 4 116

Toelichting:

Ad 1

Aangezien het investeringsbudget voor de herinrichting van de organisatie van huurgeschillenbeslechting later tot besteding komt dan eerder geraamd, wordt € 2,6 mln aan budget doorgeschoven naar 2008.

Instrument: Uitvoeringskosten huursubsidie

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	2 800	2 800
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Actualisatie raming uitvoering IBS	7 258	- 1 373
2. Overige mutaties	- 1 816	- 5 722
Totaal	8 242	- 4 295

Toelichting:

Ad 1

Op basis van een actualisatie van de raming 2007 voor de uitvoering van de huursubsidie (project IBS) is per saldo een verhoging van het uitgaven-

budget met afgerond € 1,4 mln nodig. Een deel van de voor 2006 geraamde uitvoeringskosten is eerst in 2007 aanbesteed en betaald. Het verplichtingenbudget 2007 wordt verhoogd met ruim € 7 mln als gevolg van het verlenen van meerjarige opdrachten aan STV-advocaten en Centraal Justieel Incassobureau (CJIB).

Ontvangsten

Ontvangsten instrument: Restituties subjectsubsidies

Op dit instrument heeft de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Ontvangsten
Mutaties 2e suppletore begroting:	
1. Lagere ontvangsten huurtoeslag 2007	- 42 410
2. Versnelde invordering terugvorderingen Huursubsidie	2 500
Totaal	- 39 910

Toelichting

Ad 1.

Aan de ontvangstenkant van de huurtoeslag doet zich een vertraging voor. Vorderingen zouden in de periode juni–augustus ontstaan uit het definitief maken van de toekenningen over het toeslagjaar 2006. Het definitief afronden van de toekenningen toeslagjaar 2006 is echter verschoven naar het laatste kwartaal van 2007 door problemen met de gegevensuitwisseling tussen de Belastingdienst en het UWV. Hierdoor zal de ontvangstenstroom uit vorderingen uit inkomensmutaties worden vertraagd en verschuift ruim € 42 mln aan ontvangsten van 2007 naar 2008.

Ad 2.

Bij de ontvangsten huursubsidie wordt de raming 2007 verhoogd met € 2,5 mln. Als gevolg van het toepassen van een stringent invorderingsbeleid zijn dit jaar alle achterstanden bij de huursubsidievorderingen weggewerkt, hetgeen leidt tot hogere ontvangsten in 2007 dan oorspronkelijk geraamd. Deze versnelling komt tot uiting in lagere ontvangsten in de jaren 2008 tot en met 2011.

Instrumenten: Taakstelling HS en Bijdrage verhuurders hs-plus

Op deze instrumenten hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Ontvangsten
Mutaties 2e suppletore begroting:	
1. Geen ontvangsten Heffingswet 2007	- 331 140
Totaal	- 331 140

Toelichting:

In de begroting zijn nog meerjarige reeksen opgenomen voor ontvangsten op basis van de Heffingswet. Dit betreft zowel de taakstelling uit het vorige Hoofdlijnenakkoord als de destijds veronderstelde bijdrage van verhuurders aan de uitgaven huursubsidie-plus. Nu het voorstel Interim-wet «Betaalbaarheidheffing Huurwoningen» wordt (is) ingetrokken, zullen in 2007 (en ook daarna) deze ontvangsten, ad € 331 mln, niet worden gerealiseerd.

Totaal ontvangsten artikel 3:

(x € 1000)	Ontvangsten
Mutaties 2e suppletore begroting:	- 39 910 - 331 140
Totaal Generaal	- 371 050

Toelichting algemeen artikel 3

Huurgeschillenbeslechting

De huurcommissie doet uitspraken bij geschillen tussen huurder en verhuurder over onderhoud, huurprijs en servicekosten van huurwoningen. Voor deze huurprijsgeschillenbeslechting zijn in de VROM begroting 2007 prestatie-indicatoren opgenomen (artikel 3, tabel 3.4). In 2006 zijn deze targets niet volledig gehaald, hetgeen geleid heeft tot het inzetten van gerichte verbeteracties. De target voor de beslechting van geschillen betreffende service kosten – 80% binnen 7 maanden afgedaan – zal daardoor in 2007 gehaald worden.

De norm voor overige huurgeschillen – 80% binnen 6 maanden afgedaan – zal echter in 2007 niet gehaald worden. De verbeteracties hebben vanaf de 2e helft van 2007 resultaat gehad, daarmee zal het jaargemiddelde over 2007 tussen 75% en 80% liggen.

Artikel 4. Optimalisering van de ruimtelijke afweging

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	14 564	15 244	1 568	16 812
Uitgaven:	22 348	31 221	- 3 789	27 432
Programma:	13 578	22 430	- 3 790	18 640
Ruimtelijk instrumentarium ontwikkelen en beheren:	13 578	22 430	- 3 790	18 640
FES ICES/KIS	6 000	14 650	- 5 226	9 424
Monitoring Nota Ruimte	1 245	1 245	- 93	1 152
Subsidies algemeen	1 095	1 095	2	1 097
Overige instrumenten algemeen	5 238	5 440	1 527	6 967
Apparaat:	8 770	8 791	1	8 792
Apparaat:				
Apparaat artikel 4 (DGR)	8 770	8 791	1	8 792
Ontvangsten:	6 000	7 328	3 200	10 528

Toelichting:

Instrument: FES ICES/KIS

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties (prijscompensatie):	31	31
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. FES klimaat voor Ruimte		- 5 257
Totaal	31	- 5 226

Toelichting:

De eerder berekende kasverwachting voor het project Klimaat voor Ruimte moet bijgesteld worden. Een bedrag van € 5,3 mln zal naar verwachting in 2008 tot betaling komen, in plaats van in 2007.

Artikel 5. Gebiedsontwikkeling en realisatie Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007 (X € 1000)
Verplichtingen:	74 290	104 670	- 8 987	95 683
Uitgaven:	276 229	371 526	- 212 050	159 476
Programma:	273 366	368 639	- 212 140	156 499
Stedelijke gebieden van nationaal belang verder ontwikkelen:	228 111	320 384	- 204 610	115 774
FES BIRK	31 990	56 094	- 25 261	30 833
FES nieuwe sleutelprojecten	180 278	244 335	- 178 257	66 078
Onderzoek stedelijk gebied	128	128	1	129
Subsidies stedelijk gebied	11 783	11 290	1 686	12 976
Overige instrumenten stedelijk gebied	1 087	5 587	- 2 294	3 293
Interreg	2 845	2 950	- 485	2 465
Landelijke gebieden van nationaal belang verder ontwikkelen:	45 255	48 255	- 7 530	40 725
FES BIRK	0	0	0	0
Onderzoek landelijk gebied	0	0	0	0
Subsidies landelijk gebied	510	510	38	548
Overige instrumenten landelijk gebied	390	5 390	- 4 998	392
Bufferzones	8 360	6 360	- 453	5 907
Belvedere	2 117	2 117	- 2 117	0
Het Waddenfonds	33 878	33 878	0	33 878
Apparaat:	2 863	2 887	90	2 977
Apparaat:				
Apparaat artikel 5 (DGR)	2 863	2 887	90	2 977
Ontvangsten:	214 468	305 129	- 208 218	96 911

*Toelichting:***Instrument: FES BIRK**

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	- 3 901	- 3 901
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. FES BIRK project Leeuwarden		- 6 240
2. FES BIRK project Rotterdam		- 7 120
3. FES BIRK project Amsterdam		- 8 000
Totaal	- 3 901	- 25 261

Toelichting:

Ad 1, 2 en 3

De eerder berekende kasverwachtingen voor BIRK-projecten in Amsterdam, Rotterdam en Leeuwarden moeten bijgesteld worden. Een

bedrag van € 21,4 mln zal naar verwachting in 2008 tot betaling komen, in plaats van in 2007. Omdat het een desaldering is, zal wordt ook de ontvangstenraming van artikel 5 aangepast.

Daarnaast heeft bij Ontwerpbegroting 2008 een aantal boekingen plaatsgevonden. De grootste post daarin betreft het budget voor Sanering LPG-stations (€ 5 mln.), dat vanwege de juiste artikelbelasting is overgeboekt naar het artikel Vergroten externe Veiligheid (in de begroting 2007 artikel 11, in 2008 artikel 8). Verder is € 1,1 mln. prijscompensatie aan het budget toegevoegd, resulterend is een saldo van – € 3,9 mln.

Instrument: FES nieuwe sleutelprojecten (NSP)

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties (prijscompensatie):	1 439	1 439
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Diverse FES NSP projecten		– 179 696
Totaal	1 439	– 178 257

Toelichting:

Ad 1

De eerder berekende kasverwachtingen voor NSP-projecten in Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Breda moeten bijgesteld worden. Een bedrag van € 179,7 mln zal naar verwachting in 2008 tot betaling komen, in plaats van in 2007. Het overgrote deel van dit bedrag is de reservering voor de Zuidas, die pas uitbetaald kan worden nadat de Zuidas-onderneming formeel is opgericht. Deze oprichting is nu voorzien in het eerste halfjaar van 2008. Deze schuif loopt via de FES-begroting, zodat ook de ontvangstenraming van artikel 5 aangepast wordt.

Instrument: Overige instrumenten stedelijk gebied

De ontvangsten voor Project Zuidas Amsterdam worden dit jaar niet gerealiseerd (– € 2,5 mln).

Daarnaast wordt op dit instrument een vertraging (€ 1,2 mln) in het investeringsprogramma Rgd geboekt ten behoeve van de rente Zuidas. De rente Zuidas wordt dit jaar betaald en geleend uit de vertraging bij de Rgd. Volgend jaar wordt de Rgd weer opgehoogd uit ontvangsten Zuidas. Tot slot vindt er nog een tegenboeking van de planvormingskosten GOB plaats (– € 1 mln). Er is namelijk gekozen voor een andere methodiek waardoor de bij 1e suppletore begroting 2007 opgevoerde mutatie kan vervallen. De plankosten komen op het algemene VROM artikel 91.

Instrument: Overige instrumenten landelijk gebied

Het budget voor Klimaatbuffers is bij Ontwerpbegroting 2008 overgeboekt naar het artikel Vergroten van de externe veiligheid («Overige instrumenten milieu- en veiligheid», in 2007 artikel 11, vanaf 2008 artikel 8).

Instrument: Belvedere

Dit bedrag (€ 2,1 mln) wordt jaarlijks overgeboekt naar OC&W inzake bijdrage Belvedere

Artikel 6. Beperken van klimaatverandering en grootschalige luchtverontreiniging

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	41 669	38 302	1 359	39 661
Uitgaven:	101 784	84 614	- 18 741	65 873
Programma:	97 356	80 177	- 18 841	61 336
Realisatie Kyoto klimaatverplichtingen:	74 448	67 397	- 18 723	48 674
Binnenlandse klimaatinstrumenten	24 537	17 486	1 277	18 763
Clean Development Mechanism	49 911	49 911	- 20 000	29 911
Beperken klimaatverandering door post-Kyoto afspraken:	15 715	6 352	- 2 443	3 909
Beperken klimaatverandering door post-Kyoto afspraken	15 715	6 352	- 2 443	3 909
Beperken aantasting van de ozonlaag:	250	250	0	250
Beperken aantasting van de ozonlaag	250	250	0	250
Beperken van verzuring en grootschalige luchtverontreiniging:	6 943	6 178	2 325	8 503
Beperken van verzuring en grootschalige luchtverontreiniging	6 943	6 178	2 325	8 503
Apparaat:	4 428	4 437	100	4 537
Apparaat:	4 428	4 437	100	4 537
Apparaat artikel 6 (DGR)	4 428	4 437	100	4 537
Ontvangsten:	8 000	8 457	- 8 207	250

Toelichting:

Instrument: Clean Development Mechanism

Bij CDM wordt dit jaar € 20 mln kasgeld niet benut in verband met de vertraging van projecten alsook uitvallende projecten. De middelen worden doorgeschoven naar 2012. Deze schuif heeft geen gevolgen voor het behalen van de Kyoto-doelstelling.

Instrument: Beperken klimaatverandering door post-Kyoto afspraken

Dit betreft interne overboekingen. € 1,7 mln betreft een bijdrage aan de financiering Luchtmeetnet 2007/2008. Daarnaast is € 0,5 mln bijgedragen aan de HIER communicatie campagne.

Instrument: Beperken van verzuring en grootschalige luchtverontreiniging

Omvat een éénmalige bijdrage van V&W aan de VERS-regeling (subsidie-regeling voor de binnenvaart).

Incidentele subsidies (vermelding vanwege wettelijke grondslag voor uitgaven):

Aan the Secretariat of the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) in Bonn is voor het jaar 2007 een additionele subsidie verstrekt van € 156 308,00 voor aanvullende activiteiten, die niet bestreden kunnen worden uit het algemene budget van de UNFCCC. Het betreft o.a. activiteiten op het gebied van registersystemen (International Transaction Log (ITL), dat transacties bijhoudt en controleert binnen het

Kyoto-handelssysteem), alsmede het project «Financial and investment flows with particular reference to developing countries needs».

Aan het IEA Greenhouse Gas R&D Programme in Cheltenham (UK) is voor het jaar 2007 een subsidie verstrekt van GBP 33 400,00 als contributie voor deelname in dit research & development programma, waarin de uitvoering van wetenschappelijk onderzoek naar alle facetten van CO₂-afvang, transport en opslag centraal staat. Deelname van Nederland in dit programma verzekert de eigen opbouw van kennis op de genoemde gebieden.

Aan de UN/ECE in Genève is een subsidie verstrekt van in totaal € 96 000,00 als bijdrage van Nederland in het kader van het Trust Fund for the Cooperative Programme for Monitoring and Evaluation of the Long-range Transmission of Air Pollutants in Europe (EMEP). Hiervan is € 66 000,00 (USD 87 380,00) bestemd als contributie voor het jaar 2007 (voortvloeiend uit de verplichtingen op grond van het CLRTAP-verdrag) en € 30 000,00 als vrijwillige bijdrage in de secretariële reiskosten voor die groepen waarvoor Nederland «lead-country» is.

Aan the Secretariat of the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) in Bonn is een subsidie verstrekt van USD 68 080,00 (ca. € 50 000,00) als vrijwillige bijdrage in het door de UNFCCC beheerde Trust Fund for Participation. Dit fonds is bestemd voor het financieren van de deelname aan de klimaatonderhandelingen van daarvoor in aanmerking komende partijen, zoals vertegenwoordigers van ontwikkelingslanden en kleine eilandstaten.

Aan de UNEP in Nairobi zijn de volgende subsidies verstrekt:

- Een bedrag van USD 9 911,00 als contributie van Nederland ten behoeve van het Trustfund for the Vienna Convention for the Protection of the Ozone Layer. Dit trustfund voorziet in de ondersteuning van het UNEP-secretariaat bij haar werkzaamheden in het kader van (de uitvoering van) bovengenoemd Verdrag van Wenen.
- Een bedrag van USD 71 882,00 als contributie van Nederland ten behoeve van het Trustfund for the Montreal Protocol on Substances that deplete the ozone layer. Dit trustfund voorziet in de ondersteuning van het UNEP-secretariaat bij haar werkzaamheden in het kader van (de uitvoering van) bovengenoemd Montreal Protocol.

Aan de Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) in Parijs, die het secretariaat voert van de Annex I Expert Groep (AIXG) van de UNFCCC (United Nations Framework Convention on Climate Change) is, evenals in voorgaande jaren, een subsidie verstrekt als vrijwillige bijdrage in de kosten van de werkzaamheden van de AIXG. De subsidie voor het jaar 2007 bedraagt € 40 000,00.

Aan het Office of Climate Change in Londen (een interministeriële overheidsorganisatie van het Verenigd Koninkrijk) is een subsidie verstrekt van € 50 000,00 als bijdrage in de kosten van de ontwikkeling van een model van mondiale kosten van klimaatverandering en financieringsstromen dat inzicht zal geven in de regionale kosten van verschillende mogelijkheden om emissies van broeikasgassen te reduceren. Dergelijk inzicht is nodig om gefundeerde standpunten te kunnen innemen over voorgestelde reductiedoelstellingen en andersoortige inspanningen van verschillende landen. Doordat ook Nederland toegang zal krijgen tot diverse sets van kostendata ondersteunt dit de onderhandelingen met betrekking tot post-2012 internationaal klimaatbeleid.

Aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in Den Haag is een subsidie verstrekt van € 400 000,00 als bijdrage in de uitvoering van het VNG-project «Goed Besteed Over Duurzaam inkopen!». Met dit project

wordt het onderwerp duurzaam inkopen (verder) onder de aandacht gebracht van de gemeenten, door middel van verschillende activiteiten, waaronder bijeenkomsten voor gemeentebestuurders en -ambtenaren. Dit alles in het kader van ondersteuning van het streven om ook bij de andere overheden zo spoedig mogelijk na 2010 te komen tot 100% duurzaam inkopen.

Aan het Center for Clean Air Policy (CCAP) te Washington (USA) is voor het jaar 2007 een subsidie verstrekt van € 50 000 als vrijwillige bijdrage in de financiering van de CCAP-activiteiten in het kader van de *Future Climate Actions Dialogue 2007*. Deze activiteiten hebben met name betrekking op de organisatie van informele bijeenkomsten, waar zowel door industrielanden als ontwikkelingslanden gediscussieerd wordt over toekomstige internationale acties met betrekking tot klimaatverandering.

Artikel 7. Verbeteren milieukwaliteit van water en bodem

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	190 279	176 291	2 607	178 898
Uitgaven:	174 174	160 582	2 558	163 140
Programma:	169 561	155 910	2 364	158 274
Verbeteren van de milieukwaliteit van de bodem:	2 194	1 915	1 150	3 065
Verbeteren van de milieukwaliteit van de bodem	2 194	1 915	1 150	3 065
Saneren van verontreinigde bodems:	135 764	138 460	7 194	145 654
Saneren van verontreinigde bodems	135 764	138 460	7 194	145 654
Verbeteren van de milieukwaliteit van water:	13 724	3 684	- 1 606	2 078
Verbeteren van de milieukwaliteit van water	13 724	3 684	- 1 606	2 078
Bevorderen van gebiedsspecifieke milieumaatregelen in het landelijke gebied:	13 102	6 302	- 3 700	2 602
Bevorderen van gebiedsspecifieke milieumaatregelen in het landelijke gebied	13 102	6 302	- 3 700	2 602
Bevorderen van duurzame landbouw:	4 777	5 549	- 674	4 875
Bevorderen van duurzame landbouw	4 777	5 549	- 674	4 875
Apparaat:	4 613	4 672	194	4 866
Apparaat:				
Apparaat artikel 7 (DGM)	4 613	4 672	194	4 866
Ontvangsten:	15 100	20 758	1 330	22 088

Toelichting:

Instrument: Verbeteren van de milieukwaliteit van de bodem

De kas op dit instrument wordt met € 1 mln aangevuld vanaf het instrument Verbeteren van de milieukwaliteit van water (art. 7).

Instrument: Saneren van verontreinigde bodems

In 2007 is een vierjarige opdracht verstrekt aan het Bodemcentrum ten behoeve van bodemsanering op bedrijfsterreinen. Voor deze toekenning wordt verplichtingenbudget uit de desbetreffende jaren naar 2007 gehaald (€ 3,6 mln).

Daarnaast is in 2006 € 3,7 mln ontvangen dat ten behoeve van de meerjarenprogramma's bodemsanering wordt ingezet. Ook wordt door middel

van een aantal interne overboekingen het budget voor de bodemsanering opgehoogd.

Instrument: Bevorderen van gebiedsspecifieke milieumaatregelen in het landelijke gebied

Het betreft met name (€ 3,5 mln) een bijdrage aan LNV ten behoeve van de herstructurering van de melkveehouderij (Koopmansgelden).

Instrument: Verbeteren van de milieukwaliteit van water

Zie toelichting op het instrument Verbeteren van de milieukwaliteit van de bodem (art. 7).

Artikel 8. Verbeteren van de milieukwaliteit in de bebouwde omgeving

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	164 214	206 038	177 723	383 761
Uitgaven:	170 888	221 237	- 4 420	216 817
Programma:	166 267	216 606	- 4 579	212 027
Geïntegreerd milieubeleid voor andere overheden:	60 724	64 945	- 3 302	61 643
Geïntegreerd milieubeleid voor andere overheden	60 724	64 945	- 3 302	61 643
Verbeteren van de lokale luchtkwaliteit:	0	0	0	0
Verbeteren van de lokale luchtkwaliteit	0	0	0	0
Verminderen van geluidhinder:	29 143	41 942	- 1 277	40 665
Verminderen van geluidhinder	29 143	41 942	- 1 277	40 665
Bevorderen van duurzame mobiliteit:	76 400	109 719	0	109 719
Bevorderen van duurzame mobiliteit	76 400	109 719	0	109 719
Apparaat:	4 621	4 631	159	4 790
Apparaat:				
Apparaat artikel 8 (DGM)	4 621	4 631	159	4 790
Ontvangsten:	127 814	171 776	0	171 776

Toelichting:

Instrument: Verbeteren van de lokale luchtkwaliteit

Aan de begroting is € 150 mln verplichtingenruimte toegevoegd i.v.m. de 2e tranche FES-middelen t.b.v. maatregelen op lokaal niveau ter verbetering van de luchtkwaliteit (NSL). Uitfinanciering vindt plaats in de volgende jaren.

Instrument: Geïntegreerd milieubeleid voor andere overheden

De mutatie bestaat grotendeels uit een overboeking naar de begroting van LNV (€ 4,1 mln) t.b.v. het onderdeel «750 ha groen» en een ontvangst van LNV t.b.v. het onderdeel «Bestaand Rotterdams Gebied», beide in het kader van het project Mainport Rotterdam (PMR). Daarnaast vindt er een verplichtingschuif plaats van ongeveer € 30 mln. VROM draagt gedurende 15 jaar bij aan het deelproject Bestaand Rotterdams Gebied De toekenning geschiedt eenmalig. Daartoe wordt verplichtingenruimte uit de latere jaren naar 2007 geschoven.

Instrument: Verminderen van geluidhinder

In 2006 heeft op dit operationele doel een overschrijding plaatsgevonden die dit jaar wordt gecompenseerd.

Artikel 9. Verminderen van risico's van stoffen, afval, straling en GGO's

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	26 287	36 646	- 802	35 844
Uitgaven:	41 062	50 224	- 11 142	39 082
Programma:	35 887	44 952	- 11 293	33 659
Veilig gebruik van chemische stoffen:	15 015	17 685	- 10 529	7 156
Veilig gebruik van chemische stoffen	15 015	17 685	- 10 529	7 156
Reductie van milieubelasting door afvalstoffen:	14 251	20 285	- 29	20 256
Reductie van milieubelasting door afvalstoffen	14 251	20 285	- 29	20 256
Bescherming tegen straling:	3 266	5 451	- 1 179	4 272
Bescherming tegen straling	3 266	5 451	- 1 179	4 272
Verantwoorde toepassing van GGO's:	3 355	1 531	444	1 975
Verantwoorde toepassing van GGO's	3 355	1 531	444	1 975
Apparaat:	5 175	5 272	151	5 423
Apparaat:				
Apparaat artikel 9 (DGM)	5 175	5 272	151	5 423
Ontvangsten:	1 250	1 250	365	1 615

*Toelichting:***Instrument: Veilig gebruik van chemische stoffen**

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	- 1 078	- 4 529
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Naar art 10.33.01 compensatie t.b.v. onderzoek- inspanning RIVM		- 6 000
Totaal	- 1 078	- 10 529

*Toelichting:***Ad 1**

Het betreft hier diverse mutaties, waarvan de belangrijkste een RIVM mutatie is van € 6 mln naar artikel 10. In 2006 is aan het RIVM een driejarige opdracht verstrekt. Binnen die opdracht wordt een andere manier van bevoorschotten gehanteerd dan voorheen. Op grond daarvan wordt thans een aanvullend voorschot verstrekt.

Daarnaast vinden er interne overboekingen plaats t.b.v. van nieuwe systemen EVOA (€ 1 mln), het project REACH (€ 1,2 mln) en verschillende kleinere bijdragen aan andere projecten.

Instrument: Bescherming tegen straling

Het betreft hier hoofdzakelijk een interne overboeking van € 1 mln t.b.v. bodemsanering.

Incidentele subsidies (vermelding vanwege wettelijke grondslag voor uitgaven):*Veilig gebruik van chemische stoffen*

Aan de UNEP zijn een vrijwillige bijdrage van € 60 000,- en een verplichte bijdrage van € 85 000,- toegekend ten behoeve van het secretariaat van het Verdrag van Stockholm (POP's).

Aan de UNEP Chemicals Branch is een subsidie toegekend van € 100 000,- voor de Nederlandse bijdrage aan het Quick Start Programme dat tijdens de International Conference on Chemicals Management (ICCM) in Dubai (februari 2006) is opgericht.

Aan de UNEP zijn een vrijwillige bijdrage van € 65 000,- en een verplichte bijdrage van € 35 000,- toegekend ten behoeve van het secretariaat van het Verdrag van Rotterdam.

Op grond van de Regeling tegemoetkoming niet-loondienstgerelateerde slachtoffers met mesothelioom (TNS), die voor het einde van 2007 in werking zal treden, kan de minister van VROM een tegemoetkoming toekennen aan personen die lijden aan mesothelioom door een blootstelling aan asbest die niet heeft plaatsgevonden als gevolg van arbeid in loondienst. Uitvoerder van deze regeling is de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De geschatte kosten per jaar zijn ca. € 2,0 mln.

Reductie van milieubelasting door afvalstoffen

Aan de UNEP zijn een verplichte bijdrage van € 60 924,- en een vrijwillige bijdrage van € 48 000,- toegekend voor «The trust fund for the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal».

Aan de UNEP is een vrijwillige bijdrage van € 40 000,- toegekend voor het verzorgen van een bijeenkomst van «Ad Hoc Open Ended Working Group» in het kader van het VN Kwikprogramma.

Verantwoorde toepassing van GGO's

Aan de UNEP is een eenmalige bijdrage toegekend van € 80 000,- ter voldoening van de contributie voor 2007 en 2008 voor «The General Trust-fund for the Core Programme Budget (BG) for the Biosafety Protocol of the United Nations Environment Programme's Convention on Biological Diversity».

Artikel 10. Versterken van het (inter)nationale milieubeleid

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	75 117	60 156	5 908	66 064
Uitgaven:	83 696	108 364	7 798	116 162
Programma:	73 740	97 645	7 575	105 220
Strategieontwikkeling en adequaat generiek instrumentarium:	58 449	84 628	8 141	92 769
Strategieontwikkeling en adequaat generiek instrumentarium	58 449	84 628	8 141	92 769
Internationaal milieubeleid:	6 891	6 628	- 85	6 543
Internationaal milieubeleid (HGIS-deel)	5 074	4 811	- 185	4 626
Internationaal milieubeleid (niet HGIS-deel)	1 817	1 817	100	1 917
Gecoördineerd milieubeleid voor industrie en MKB:	8 400	6 389	- 481	5 908
Gecoördineerd milieubeleid voor industrie en MKB	8 400	6 389	- 481	5 908
Overheidsbeleid voor duurzame ontwikkeling:	0	0	0	0
Overheidsbeleid voor duurzame ontwikkeling	0	0	0	0
Apparaat:	9 956	10 719	223	10 942
Apparaat:				
Apparaat artikel 10 (DGM)	5 124	5 128	107	5 235
Apparaat Internationale Zaken (IZ)	4 832	5 591	116	5 707
Ontvangsten:	6 537	11 415	0	11 415

Toelichting:

Instrument: Strategieontwikkeling en adequaat generiek instrumentarium

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	3 395	4 729
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Van artikel 9.9.01 compensatie t.b.v. onderzoek- inspanning RIVM		6 000
2. Van Kvl; financiering Luchtmeetnet 2007/2008	1 700	1 700
3. Overige mutaties	929	- 4 288
Totaal	6 024	8 141

Toelichting:

Ad 1 en 2

Op dit instrument hebben zich diverse mutaties voorgedaan. De belangrijkste is een mutatie van € 6 mln inzake het RIVM. Deze mutatie wordt toegelicht bij artikel 9. Daarnaast levert Klimaatverandering en Industrie (Kvl) een bijdrage van € 1,7 mln ten behoeve van de financiering luchtmeetnet. Voor de monitoring van de luchtkwaliteit in Nederland moet een investering worden gepleegd in meetapparatuur (landelijk meetnet voor luchtkwaliteit).

Artikel 11. Vergroten van de externe veiligheid

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	20 409	15 030	14 414	29 444
Uitgaven:	49 237	42 817	12 414	55 231
Programma:	45 925	39 409	12 227	51 636
Bepalen van de aanvaardbaarheid van risicovolle situaties:	1 033	671	356	1 027
Bepalen van de aanvaardbaarheid van risicovolle situaties	1 033	671	356	1 027
Oplossen van niet-aanvaardbare risicovolle situaties:	18 618	15 949	9 000	24 949
Oplossen van niet-aanvaardbare risicovolle situaties	18 618	15 949	9 000	24 949
Preventie tegen nieuwe risicovolle situaties:	25 779	22 294	2 371	24 665
Preventie tegen nieuwe risicovolle situaties	25 779	22 294	2 371	24 665
Milieu en veiligheidsaspecten in ruimtelijke planvorming betrekken:	495	495	500	995
Overige instrumenten en milieu en veiligheid	495	495	500	995
Schadeclaims	0	0	0	0
Apparaat:	3 312	3 408	187	3 595
Apparaat:				
Apparaat artikel 11 (DGR)	790	793	24	817
Apparaat artikel 11 (DGM)	2 522	2 615	163	2 778
Ontvangsten:	0	0	5 000	5 000

Toelichting:

Instrument: Oplossen van niet-aanvaardbare risicovolle situaties

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	- 3 700	- 4 200
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Toekenning schadevergoeding Yara Sluiskil	13 200	13 200
Totaal	9 500	9 000

Toelichting:

Het convenant waarin afspraken tussen Yara te Sluiskil, de provincie Zeeland en VROM over het beperken van het zeetransport van ammoniak over de Westerschelde zijn vastgelegd, wordt ondertekend 4 december 2007. Hiermee wordt een structurele bijdrage geleverd aan het verminderen dan wel beëindigen van het transport van ammoniak en daarmee van de risico's over de Westerschelde. Het Rijk vergoedt de door Yara geleden schade ad. € 13,2 mln.

Instrument: Milieu- en veiligheidsaspecten in ruimtelijke planvorming betrekken

Bij ontwerpbegroting is € 5 mln overgeboekt van het artikel Gebedsontwikkeling, waarvan i.v.m. de fase waarin de projecten verkeren € 4,5 mln kasgeld is doorgeschoven naar 2008.

Artikel 12. Handhaving en toezicht

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	61 874	59 300	4 960	64 260
Uitgaven:	62 094	58 686	4 732	63 418
Programma:	19 557	17 725	4 520	22 245
Naleving van nationale en internationale regelgeving bevorderen (Primair toezicht):	8 169	8 131	5 091	13 222
Naleving van nationale en internationale regelgeving vallend onder VROM-toezicht bevorderen (Primair toezicht)	8 169	8 131	5 091	13 222
Rijkstoezicht handhaven en interbestuurlijk toezicht uitvoeren (Interbestuurlijk toezicht):	1 274	1 274	7	1 281
Rijkstoezicht handhaven en interbestuurlijk toezicht uitvoeren op gemeenten en provincies (Interbestuurlijk toezicht)	1 274	1 274	7	1 281
Wettelijke taken prioriteren en relevante maatschappelijke signalen selecteren (Strategie/maatschappelijke signalen):	2 976	2 411	- 1 338	1 073
Wettelijke taken prioriteren en relevante maatschappelijke signalen selecteren (Strategie/maatschappelijke signalen)	2 976	2 411	- 1 338	1 073
Crisismanagement organiseren:	5 821	4 761	877	5 638
Crisismanagement organiseren	5 821	4 761	877	5 638
Opsporen en bestrijden van fraude:	1 317	1 148	- 117	1 031
Opsporen en bestrijden van fraude	1 317	1 148	- 117	1 031
Apparaat:	42 537	40 961	212	41 173
Apparaat:			0	0
Apparaat artikel 12 (IG)	42 537	40 961	212	41 173
Ontvangsten:	882	882	0	882

Toelichting:

Instrument: Naleving van nationale en internationale regelgeving vallend onder VROM-toezicht (Primair Toezicht)

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:		
1. Aanpassing budget Samenwerkende inspecties	3 100	3 100
2. Bijdrage aan Integrale Crisis Advies Website ICAWEB	2 000	2 000
3. Overige mutaties	- 328	- 555
Mutaties 2e suppletore begroting:	546	546
Totaal	5 318	5 091

Toelichting:

Ad 1 en 2.

Bevorderen naleving wetgeving voor Wonen, Wijken en Integratie (€ 5,091 mln).

In het begrotingsjaar 2006 is eenmalig een budgetverhoging van € 4,5 mln voor het project «Eenduidig Toezicht» toegekend. In 2007 zal

€ 3,1 mln tot uitgaven leiden. Begin 2007 zijn tenminste drie frontoffices in bedrijf: horeca, ziekenhuizen en primaire sector (landbouw). VROM heeft in het kader van Vitaal en de weerstandsverhoging in de terrorismebestrijding de verantwoordelijkheid voor de beveiliging van de sector drinkwatervoorziening, de chemische en nucleaire industrie en binnen de sector Openbaar Bestuur voor de veiligheid van rijksgebouwen. Daarvoor is voor het project VITAAL (bescherming vitale infrastructuur) € 2,0 mln beschikbaar gesteld. Het betreft hier de inzet van 35 fte.

Artikel 13. Rijkshuisvesting en architectuur

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	116 362	116 063	- 13 789	102 274
Uitgaven:	119 862	116 063	- 13 789	102 274
Programma:	119 862	116 063	- 13 789	102 274
Het adviseren en implementeren beleid rijkshuisvestings- stelsel:	4 948	4 960	106	5 066
Beleid (mede) van toepassing op de rijkshuisvesting en de doelmatige werking van het rijkshuisvestingsstelsel	2 559	2 771	88	2 859
Onderzoek Rgd	587	258	3	261
Coördinatie rijksopdrachtgeverschap in de bouw	1 476	1 931	8	1 939
Energiebesparing rijkshuisvesting	326	0	7	7
Duurzaam bouwen rijkshuisvesting	0	0	0	0
De architectonische kwaliteit stimuleren en monumenten beheren:	18 320	16 227	735	16 962
Stimuleren architectonische kwaliteit	4 991	3 070	441	3 511
Beheer monumenten in rijksbezit	13 329	13 157	294	13 451
Huisvesten van het Koninklijk Huis, de Hoge Colleges van Staat en het ministerie van Algemene Zaken:	96 594	94 876	- 14 630	80 246
Onderhoud HCvS/AZ	4 704	6 404	103	6 507
Investerings HCvS/AZ	50 883	41 806	- 8 464	33 342
Huren HCvS/AZ	3 088	5 120	- 1 671	3 449
Asbestsanering	0	0	0	0
Paleizen	29 055	34 618	- 4 645	29 973
Functionele kosten Koninklijk Huis	8 864	6 928	47	6 975
Ontvangsten:	357	357	426	783

Toelichting:

Instrument: Investerings HCvS/AZ

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	6 536	6 536
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Vertraging investeringprogramma Rgd	- 15 000	- 15 000
Totaal	- 8 464	- 8 464

Toelichting:

Op dit instrument doet zich een vertraging voor van € 15 mln bij verschillende investeringsprojecten voor de Hoge Colleges van Staat en het

ministerie van Algemene Zaken. Deze vertragingen zullen onherroepelijk tot betalingen leiden in latere jaren.

De oorzaak van de vertragingen is gelegen in het feit dat verbouwingen van Rijksmonumenten veel versturende factoren kennen, zoals lange vergunningprocedures. De Rijksgebouwendienst kan daardoor slechts een beperkte invloed uitoefenen op de planning van de uitgaven.

Daarnaast zijn er bij de Ontwerpbegroting 2008 reeds diverse mutaties doorgevoerd. Het betreft hier onder andere een ophoging van € 3,7 mln t.b.v. een klimaatinstallatie voor het Binnenhof. (Zie ontwerpbegroting WWI (kamerstukken II, 2007–2008, XVIII, nr. 2, pag. 72)).

Artikel 14. Algemeen (Niet beleidsartikel)

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	193 848	218 996	35 177	254 173
Uitgaven:	385 781	420 089	32 375	452 464
Programma:	196 070	211 864	1 443	213 307
Betaalbare woonkeuze koop- en huursector	12 322	15 818	1 200	17 018
Budget BWS 1992–1994	149 169	154 341	– 5 172	149 169
Woningbouw en duurzame kwaliteit	0	0	0	0
Huisvesting gehandicapten en woon-zorg	14 671	14 671	100	14 771
Communicatie-instrumenten	7 408	7 453	256	7 709
Stichting Advisering Bestuursrechtspraak (StaB)	4 896	4 911	152	5 063
Overige vastgoedinformatievoorziening	6 341	9 882	1 698	11 580
Ruimtelijk Planbureau	1 263	1 263	7	1 270
Programma/onderzoek Gemeenschappelijk Ontwikkelingsbedrijf (GOB)	0	0	3 202	3 202
Programma/onderzoek Milieu en Natuur Planbureau (MNP)	0	0	0	0
Afkoop subsidies DGW regelingen	0	3 525	0	3 525
Apparaat:	189 711	208 225	30 932	239 157
Departementsleiding, control, expertdiensten en overige staf:	60 063	55 848	6 364	62 212
Apparaat DGW	912	– 534	2 634	2 100
Apparaat DGR	4 075	3 752	– 802	2 950
Apparaat DGM	2 403	2 001	94	2 095
Apparaat Inspectie	6	7	– 7	0
Apparaat departementsleiding, control en overig staf	21 237	15 671	– 605	15 066
Apparaat Ruimtelijk Planbureau (RPB)	5 399	5 350	282	5 632
Apparaat Milieu en Natuur Planbureau (MNP)	26 031	29 601	4 768	34 369
Raden:	6 129	7 971	768	8 739
VROM-Raad	2 074	2 080	51	2 131
Raad voor Ruimtelijk, Milieu- en Natuuronderzoek	523	988	643	1 631
Waddenadviesraad (WAR)	617	618	14	632
Kenniscentrum Aanbesteding bouw (KCAB)	0	0	0	0
Nederlandse Emissie Autoriteit (NEA)	0	0	0	0
Adviesraad Gevaarlijke Stoffen (AGS)	0	1 000	– 2	998
Technische Commissie Bodembescherming (TCB)	265	635	0	635
Gemeenschappelijk OntwikkelingsBedrijf (GOB)	2 650	2 650	62	2 712

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Postactieven:	6 636	10 160	- 20	10 140
Postactieven DGW	2 934	2 945	- 147	2 798
Postactieven DGR	376	377	13	390
Postactieven DGM	1 270	1 273	44	1 317
Postactieven Inspectie	304	1 567	10	1 577
Postactieven RPB	0	63	0	63
Postactieven GD/CSt	1 752	3 935	60	3 995
Gemeenschappelijke voorzieningen:	116 883	134 246	23 820	158 066
Gemeenschappelijke voorzieningen	91 307	108 670	23 686	132 356
Huurbijdrage aan RGD	25 576	25 576	134	25 710
Ontvangsten:	30 346	41 876	20 388	62 264

Toelichting:

Instrument: Budget BWS 1992-1994

Het betreft hier het saldo van een tweetal mutaties. Enerzijds is op dit instrument een gedeelte (- € 9 mln) van een ramingsbijstelling voor de VROM begroting verwerkt, anderzijds is er opboeking geweest van middelen tbv affkoop 2007 van de regelingen HNR en PHW (€ 4 mln).

Instrument: programma/onderzoek Gemeenschappelijk Ontwikkelingsbedrijf

Het betreft hier mutaties die betrekking hebben op de plankosten van diverse projecten, waaronder een project bij Valkenburg en Venlo.

Instrument: Apparaat DGW

Op verschillende instrumenten hebben voor de apparaatsbudgetten correcties plaatsgevonden die nog samenhangen met een oude conversie van de begrotingsstructuur.

Instrument: Gemeenschappelijke Voorzieningen

Het instrument Gemeenschappelijke Voorzieningen is een algemeen bedrijfsvoeringsinstrument van de Gemeenschappelijke Dienst van VROM, waarop vanwege efficiëntieoverwegingen veel uitgaven worden gedaan voor heel VROM. Bij suppletore begrotingen worden deze uitgaven «verrekend» met de kostenveroorzakers door budgetoverheveling of door extra ontvangsten.

Via budgetoverhevelingen hebben de diensten aan de Gemeenschappelijke Dienst budget beschikbaar gesteld voor onder meer: inhuur van externen, beheer en ontwikkeling van diverse ICT-applicaties, opleidingskosten, treintickets, kantoorartikelen enzovoorts. Deze uitgaven zijn door de Gemeenschappelijke Dienst gedaan ten behoeve van de diensten.

Daarnaast hebben diverse ministeries nog een bijdrage geleverd aan het rijksbrede project rijkspas en heeft VROM specifiek budget beschikbaar gesteld voor het RMNO, het project Duidelijk VROM en de verhuizing van GSB en I&I.

Tenslotte heeft een aantal bedrijfsvoeringprojecten vertraging opgelopen, waardoor er een verzoek is ingediend om € 4,1 mln te verschuiven naar volgend jaar.

Ontvangsten

Ontvangsten instrument: ontvangsten apparaat gemeenschappelijke diensten

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Ontvangsten
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	6 000
Mutaties 2e suppletore begroting:	
1. Extra ontvangsten Rgd, NEa en andere organisaties buiten VROM	13 541
2. Overige ontvangstenmutaties	847
Totaal	20 388

Toelichting

In 2007 wordt € 13,5 mln aan extra ontvangsten verwacht voor diensten die de Gemeenschappelijke Dienst heeft geleverd aan diverse rijksdiensten, waaronder de Rijksgebouwendiensten en de Nederlandse Emissie autoriteit. Daar staan overeenkomstige uitgaven tegenover die grotendeels al gerealiseerd zijn.

Artikel 15. Nominaal en onvoorzien (Niet beleidsartikel)

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:	- 2 002	11 015	- 8 040	2 975
Uitgaven:	- 2 002	11 015	- 8 040	2 975
Programma:	- 2 002	11 015	- 8 040	2 975
Loonbijstelling:	836	6 755	- 6 755	0
Loonbijstelling	836	6 755	- 6 755	0
Prijsbijstelling:	0	9 555	- 9 555	0
Prijsbijstelling	0	9 555	- 9 555	0
Onvoorzien:	1 889	2 130	998	3 128
Onvoorzien	1 889	2 130	998	3 128
Nog te verdelen:	- 4 727	- 7 425	7 272	- 153
Nog nader te verdelen taakstellingen	- 5 859	3 940	- 4 093	- 153
Nog nader te verdelen overig	1 132	- 11 365	11 365	0

Toelichting:

Instrumenten loonbijstelling en prijsbijstelling

De loon- en prijsbijstelling is uitgekeerd aan de verschillende begrotingsinstrumenten.

Nog nader te verdelen overig

Het betreft hier de resultante van diverse mutaties die reeds in de Ontwerpbegroting 2008 zijn doorgevoerd. Een groot gedeelte van deze mutaties is louter technisch van aard.

Artikel 16. Integratie & inburgering

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:			437 450	437 450
Uitgaven:	0	0	437 450	437 450
Programma:	0	0	432 851	432 851
Inburgering etnische minderheden:	0	0	367 939	367 939
Gemeenten			367 939	367 939
Verkleinen van economische, sociale en culturele afstand:	0	0	64 912	64 912
Sociale verzekeringsbank (SVB)	0		29 343	29 343
Overig			35 569	35 569
Apparaat:	0	0	4 599	4 599
Apparaat: Apparaat artikel 16 (WWI)			4 599	4 599
Ontvangsten:			7 954	7 954

Toelichting:

Instrument: Inburgering etnische minderheden

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	380 939	380 939
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Lagere examenvergoedingen inburgering	- 2 000	- 2 000
2. Nabetaaling uitvoering WIN	9 000	9 000
3. Claim COA Inburgeringsprogramma gepardonneerden	5 000	5 000
4. Lagere uitgaven 2007 Leenfaciliteit	- 25 000	- 25 000
Totaal	367 939	367 939

Toelichting:

Ad 1 t/m 4

Lagere uitgaven examenvergoedingen inburgeringsbudget

Als gevolg van lager dan geraamde uitgaven voor de examenvergoedingen is sprake van een overschot van € 2 mln.

Nabetalingen aan gemeenten voor uitvoering WIN

Op grond van de verantwoorde prestaties over de uitvoering van de WIN in 2005 dient aan 15 gemeenten nog een nabetaaling van € 9 mln plaats te vinden.

Inburgeringsprogramma gepardonneerden

Voor het aanbieden van een inburgeringsprogramma op A1-min niveau aan de groep gepardonneerden is € 5 mln benodigd. Dit programma wordt ook aangeboden aan reguliere asielzoekers.

Mutaties uitgaven en ontvangsten leenfaciliteit

Het aantal afgesloten leningen voor de inburgering van etnische minder-

heden is ten opzichte van de raming zeer beperkt. De uitgaven zullen niet meer dan enkele miljoenen bedragen, de begrote uitgaven wordt met € 25 mln verlaagd. Hetzelfde geldt voor de ontvangsten, ook deze zullen beperkt zijn. Daarom wordt de raming van de ontvangsten met € 2 mln verlaagd.

Instrument: Verkleinen van economische, sociale en culturele afstand (Sociale verzekeringsbank en overig)

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	80 220	80 220
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Lagere gemiddelde uitkeringen bij remigratie	- 4 000	- 4 000
2. Anti-discriminatievoorzieningen	- 5 108	- 5 108
3. Lagere uitgaven diverse integratieprojecten	- 4 000	- 4 000
4. Aanpassing fasering Ruimte voor Contact	- 2 000	- 2 000
5. Preventie polarisatie en radicalisering	- 200	- 200
	64 912	64 912

Toelichting:

Lagere gemiddelde uitkeringen bij remigratie

Door demografische ontwikkelingen is de gemiddelde uitkering per recht-hebbende lager dan geraamd, dit leidt tot € 4 mln minder uitgaven op het remigratiebudget.

Lagere uitgaven diverse projecten en aanpassing fasering Ruimte voor Contact

Op het integratiebudget wordt naar verwachting € 6 mln minder gerealiseerd dan geraamd. Het vermoedelijk beloop is voor een belangrijk deel afhankelijk van de mogelijkheden om nog dit jaar projecten en uitgaven te realiseren in het kader van de regeling Ruimte voor Contact en het actieplan Polarisatie en Radicalisering. Verwacht wordt dat € 2 mln hiervan in 2008 gerealiseerd wordt.

Overboekingen naar Gemeentefonds en Provinciefonds

Voor anti-discriminatievoorzieningen en de preventie van polarisatie en radicalisering wordt budget (€ 5,3 mln) overgeboekt naar het Gemeentefonds en het Provinciefonds.

Artikel 17. GroteStedenBeleid

(X € 1000)

	(1)	(2)	(3)	(4)=(2+3)
	Stand ontwerp- begroting 2007	Stand 1e suppletore begroting 2007	Mutaties 2e suppletore begroting 2007	Stand 2e supple- tore begroting 2007
Verplichtingen:			537 376	537 376
Uitgaven:	0	0	638 033	638 033
Programma:	0	0	636 719	636 719
Faciliteren grotestedenbeleid:	0	0	3 401	3 401
Faciliteren grotestedenbeleid			1 734	1 734
FES NICIS			1 383	1 383
Kenniscentrum			284	284
Stimuleren grotestedenbeleid:	0	0	633 318	633 318
LVS en WI			5 139	5 139
Sociale herovering			14 300	14 300
Sittard Geleen			399	399
BDU-SIV			527 331	527 331
BDU-SIV veiligheidsmiddelen			86 149	86 149
Apparaat:	0	0	1 314	1 314
Apparaat:				
Apparaat artikel 17 (WWI)			1 314	1 314
Ontvangsten:	0	0	528 998	528 998

Toelichting:

Instrument: BDU SIV

Op dit instrument hebben de volgende mutaties plaatsgevonden:

(x € 1000)	Verplichtingen	Uitgaven
Ontwerpbegroting 2008 mutaties:	505 806	505 806
Mutaties 2e suppletore begroting:		
1. Extra voorfinanciering Maatschappelijke opvang	15 000	15 000
2. Extra impuls voorschoolse educatie	6 525	6 525
Totaal	527 331	527 331

Toelichting:

Ad 1 en 2

De bijdrage van het ministerie van VWS aan de Brede Doeluitkering Sociaal Integratie Veiligheid (BDU SIV) in het kader van het convenant GSB III wordt in 2007 verhoogd met € 15 mln. Deze bijdrage heeft betrekking op de specifieke uitkeringen voor maatschappelijke opvang/verslavingsbeleid en vrouwenopvang. Deze voorfinanciering aan de G4 gemeenten leidt tot hogere uitgaven en ontvangsten op de VROM-begroting.

Een extra bijdrage van het ministerie van OCW aan het programmadeel «onderwijsachterstandenbeleid» van de BDU SIV leidt in 2007 tot € 6,5 mln aan hogere uitgaven en ontvangsten op de VROM-begroting.

Instrument: BDU SIV veiligheidsmiddelen

Binnen de kaders van de totale VROM- en WWI-begroting is het mogelijk in totaal bijna € 19 mln aan veiligheidsmiddelen versneld aan gemeenten te betalen. Deze versnelling leidt tot een per jaar meer evenwichtige verdeling van de voor de periode 2005–2009 toegezegde middelen. Het

verschil ten opzichte van de in de tabel verwerkte mutatie wordt verklaard door de overheveling van budget naar de VROM-begroting 2007.

Wetsartikel 2 Begroting Baten- en lastendiensten

Rijksgebouwendienst (Rgd)

De wijzigingen in de staat van kapitaaluitgaven en -ontvangsten en het kasstroomoverzicht en de hier gemelde anticiperende handelingen door de Rijksgebouwendienst hebben geen gevolgen voor de begroting van baten en lasten van de batenlastendienst Rijksgebouwendienst. Om die reden is dit cijfermatige overzicht niet opgenomen in deze 2e suppletore begroting.

Opbouw vanaf de stand ontwerpbegroting naar de stand van de Voorjaarsnota/Najaarsnota

Kasstroomoverzicht per 31 december 2007 Bedragen in € 1 000

Omschrijving	(1)	(2)	(3)	(4)=(1)+(2)+(3)
	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting	Mutaties (+ of -) 2e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting
1. Rekening-courant RHB 1 januari 2007	289 942	107 443	-	397 385
2. Operationele kasstroom	207 764	- 4 200	-	203 564
3a Investerings (-/-)	- 500 000	- 50 000	- 76 000	- 626 000
3b Desinvesteringen (+)	50 000	-	-	50 000
3. Totaal investeringkasstroom	- 450 000	- 50 000	- 76 000	- 576 000
4a Afdracht (-/-)	- 10 392	3 864	528	- 6 000
4b Aflossingen op leningen (-/-)	- 229 238	-	-	- 229 238
4c Beroep op leenfaciliteit (+)	500 000	50 000	76 000	626 000
4. Financieringskasstroom	260 370	53 864	76 528	390 762
5. Rekening-courant RHB 31 december 2007 (=1+2+3+4)	308 076	107 107	528	415 711

Toelichting:

Uit doelmatigheidsoverwegingen wordt bovenop de reeds geplande investeringen een huurpand in eigendom verworven. Het betreft een aankoopbedrag van € 76 mln.

Overeenkomstig de geldende voorschriften wordt het deel van het vermogen dat de norm te boven gaat afgedragen. De afdracht over 2006 is verlaagd om hiermee een deel van de kosten (€ 10,5 mln) van het «Rgd Actieprogramma Brandveiligheid» te financieren. Hierdoor resteert een afdracht door de Rgd aan het moederdepartement van € 6 mln.

	Totaal kapitaal- uitgaven	Totaal kapitaal- ontvangsten
Oorspronkelijk vastgestelde begroting	739 630	550 000
Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting	46 136	50 000
Stand 1e suppletore	785 766	600 000
Mutaties (+ of -) 2e suppletore begroting	75 472	76 000
Stand 2e suppletore	861 238	676 000

Anticiperende handelingen door de baten-lastendienst Rijksgebouwendienst

Om de transparantie in de besteding van middelen voor anticiperend handelen te bevorderen is in het Beleidskader anticiperend handelen in vastgoed (Kst 2001–2002, 27 581, nr. 31) vastgelegd dat in de suppletore begrotingswetten of departementale jaarverslagen wordt aangegeven in welke mate anticiperende handelingen zijn verricht. In dat kader worden twee van dergelijke handelingen gemeld.

1. De huur van 27 100 m² vvo (verhuurbaar vloeroppervlak) en 254 parkeerplaatsen in Den Haag (Beatrixpark). Het gaat om een huurpand (10 jaar) dat als rijksverzamelkantoor wordt ingericht. Het pand wordt vanaf 1 november 2007 voor 75% in gebruik genomen door gebruikers van rijkshuisvesting;
2. De huur van 12 350 m² vvo en 146 parkeerplaatsen in Den Haag (Haagse Veste). Er is voor de duur van zes jaar voor twee internationale organisaties (ICC en Eurojust) kantoorruimte gehuurd en geïnvesteerd in beveiliging. Beide organisaties gaan gezamenlijk 82% van het pand afnemen.